

Titel

SJ-koncernens uppförandekod för leverantörer

Dokumenttyp

Instruktion

Utfärdare

Victoria Burgoyne (s049xn)

Utgåva

1

Gäller fr.o.m.

2014-08-06

Gäller t.o.m.

2016-08-06

Dokumentnummer

SJF 11237

Sekretess

Öppen

SJ-koncernens Uppförandekod för leverantörer

1 Inledning

I SJs uppförandekod för leverantörer anger vi våra grundläggande krav vad gäller mänskliga rättigheter och arbetsvillkor, miljö och affärsetik. SJ förväntar sig att företagets leverantörer som miniminivå tillämpar de principer som beskrivs i denna uppförandekod i sin egen affärsverksamhet.

Uppförandekoden omfattar samtliga leverantörer och dess underleverantörer samt övriga affärs- och samarbetspartners (också refererade till som "leverantören") och definierar de krav vi ställer på dessa. Uppförandekoden baseras på internationellt vedertagna initiativ och standarder (se kap 2.1, Lagefterlevnad).

2 Lagefterlevnad och affärsetik

2.1 Lagefterlevnad

Som generell regel ska leverantören alltid följa nationell lagstiftning i de länder där de verkar. Skulle något av kraven i uppförandekoden skilja sig från vad som anges i nationell lagstiftning ska de mer stringenta kraven tillämpas.

Alla varor, tjänster och entreprenader som levereras till SJ ska vara framställda under förhållanden som är förenliga med:

- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (1948)
- FN:s barnkonvention, artikel 32
- FN:s Global Compacts tio principer
- ILO:s åtta kärnkonventioner (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182)
- Det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet
- Det arbetssätt, inklusive lagstiftning om minimilön, och det socialförsäkringskydd som gäller i tillverkningslandet
- Den miljöskyddslagstiftning som gäller i tillverkningslandet
- FN:s deklaration mot korruption

Vidare konkretiseras vissa av ovanstående krav och principer.

2.2 Mutor och korruption

Leverantören får inte delta i eller tolerera någon form av korruption, inklusive utpressning, bedrägeri, favorisering, mutor och förskingring. Leverantören får inte erbjuda eller acceptera några förmåner eller annat för att få någon otillbörlig eller olämplig fördel.

2.3 Kontinuitetsplan

Leverantören ska ha en kontinuitetsplan upprättad. Kontinuitetsplanen ska tydligt beskriva hur verksamheten ska fortgå i händelse av driftavbrott eller nödsituation. Det ska även anges hur stor del av verksamhetens kapacitet som planen är avsedd att återställa.

2.4 Skydd av tredje parts rättigheter och information

Leverantören måste respektera immateriella rättigheter och skydda konfidentiell information genom att säkra den mot missbruk, stöld, bedrägeri eller otillbörligt röjande.

3 Mänskliga rättigheter och arbetsvillkor

Leverantören ska stödja och skydda de mänskliga rättigheterna både på arbetsplatsen och mer allmänt i hela verksamheten. Alla medarbetare ska behandlas med värdighet och respekt.

3.1 Om arbetsmiljö och brandskydd

Leverantören ska tillhandahålla en säker och hälsosam arbetsmiljö. Lämplig information om eventuella hälsorisker, arbetsmiljöutbildning och skyddsutrustning ska tillhandahållas för alla anställda. Leverantörerna ska vidta åtgärder för att förebygga risken för arbetsplatsolyckor.

Nödutgångar på samtliga våningsplan ska vara tydligt utmärkta och ha god belysning och får inte vara blockerade. Samtliga anställda ska regelbundet utbildas i hur de ska agera vid brand eller i andra nödsituationer. Det ska finnas utrymningsplaner och brandskyddsutrustning.

3.2 Om föreningsfrihet och rätten till kollektiv löneförhandling

Leverantören ska ge anställda frihet att utöva sin lagliga rätt att fritt organisera sig och förhandla kollektivt. Detta innebär att leverantören inte på något sätt får hindra upprättandet, upprätthållandet eller administrationen av arbetstagarorganisationer eller kollektivavtalsförhandlingar.

I länder där föreningsfriheten är begränsad ska leverantören medverka till att anställda får möta företagsledningen för att diskutera löne- och arbetsvillkor utan att de anställda drabbas av negativa konsekvenser.

3.3 Om löner och arbetstider

Leverantören ska betala ut lön direkt till den anställde, på överenskommen tid och till fullo. Leverantören ska verka för att levnadslöner betalas till de anställda, och får i inget fall betala mindre än den nationellt lagstadgade minimilönen. De anställda har rätt till anställningskontrakt. De anställda ska ha minst en vilodag i veckan och arbetstiden får inte överstiga de lagliga gränserna i tillverkningslandet.

Anställda skall tillåtas årlig semester, sjukfrånvaro, föräldraledighet och annan helgledighet som lagen kräver eller som är standard i tillverkningslandet.

3.4 Om tvångsarbete

Leverantören ska säkerställa att det inte förekommer någon form av tvångs-, slav- eller straffarbete. De anställda ska ges rätt till att avsluta anställningen efter en rimlig uppsägningstid eftersom allt arbete inklusive övertidsarbete ska vara frivilligt. De anställda ska alltid ha rätt att lämna företagets lokaler och områden. Leverantören får inte föreskriva att anställda ska lämna över identitetspapper, arbetstillstånd eller värdeföremål som villkor för anställning.

3.5 Om barnarbete och unga arbetstagare

Leverantören ska säkerställa att inga anställda är yngre än 15 år eller yngre än minimiåldern för arbete om denna ålder överstiger 15 år. Ungdomar under 18 år får endast arbeta med ofarliga arbetsmoment och arbete får endast ske under förutsättning att de har fullgjort nationell skolplikt eller arbetet medger parallellt genomförande av skolplikten.

3.6 Om diskriminering och trakasserier

Leverantören får inte diskriminera de anställda vid anställning, lönesättning, befordran, eller uppsägning. Leverantören får inte under några omständigheter diskriminera på grundval av etnisk tillhörighet, ras, kön, ålder, religion, socialt ursprung, funktionsnedsättning, politiska åsikter, hälsotillstånd, medlemskap i arbetstagarorganisationer (inklusive fackföreningar) eller sexuell orientering.

Trakasserier, inklusive hot och förtryck ska inte förekomma hos leverantörerna. Med trakasserier avses när anställda utsätts för hård eller omänsklig behandling, däribland sexuella trakasserier eller någon form av psykisk eller fysisk bestraffning.

4 Miljö

Leverantören ska bedriva ett systematiskt miljöarbete för att minimera negativ miljöpåverkan från verksamhetens aktiviteter. Genom att ha rutiner för att identifiera, mäta och följa upp sin miljöpåverkan ska leverantören arbeta med att ständigt förbättra sin miljöprestanda och minimera resursanvändning och utsläpp. Leverantören ska aktivt arbeta för att minska sitt avfall och utsläpp till mark, luft och vatten.

5 Efterlevnad och revisioner

Öppenhet i leverantörskedjan krävs för att kunna garantera att uppförandekoden efterlevs. Leverantören ska ha lämpliga kontrollsystem för att säkerställa att SJs uppförandekod uppfylls.

Leverantören ska möjliggöra kontroll av att uppförandekoden efterlevs. Kontroll innefattar fullständig eller delvis muntlig eller skriftlig, annonserad eller oannonserad revision och/eller stickprovskontroll. Om SJ utför egen eller via tredje part låter utföra en revision relaterad till uppförandekoden ska leverantörerna samarbeta fullt ut så att syftet med revisionen kan uppnås.

Leverantören ska vidta lämpliga åtgärder för att innehållet i denna uppförandekod implementeras och efterlevs i den egna verksamheten liksom i hela den underliggande leverantörskedjan.

Om leverantören inte uppfyller kraven i uppförandekoden och inte inom en rimlig tid presterar en plan för förbättring är det att betrakta som ett väsentligt avtalsbrott.